

2019 -03- 28

Dnr. RUN / 219 / 2019

Fastställd vägplan

Trafikverket har nu fastställt vägplan för ombyggnad av väg E14, gång- och cykelväg på delen Vik-Frönäset i Åre kommun, Jämtlands län.

En kopia av beslutet bifogas detta brev. I bilaga till beslutet finns information om vad beslutet omfattar och hur länge det gäller. Där framgår också att frågor som hänger ihop med byggandet inte ingår i beslutet. Det kan vara frågor om ersättning för mark, läget för nya enskilda vägar, omläggning av ledningar och liknande.

Delgivning sker genom kungörelsedelgivning med annonsering i Post- och Inrikes Tidningar.

För ytterligare upplysningar och anvisningar gällande beslutet, vänligen kontakta Trafikverket, Magnus Olofsson, 010-123 71 32 eller avdelning Planprovning, 0771 - 921 921.

Med vänlig hälsning

Katrin Andersson

Bilaga
Fastställelsebeslut

Väghållningsmyndigheten,
Trafikverket Region Mitt

Fastställelse av vägplan för ombyggnad av väg E14, gång- och cykelväg på delen Vik-Frönäset i Åre kommun, Jämtlands län

Beslut

Trafikverket beslutar med stöd av 18 § väglagen (1971:948) att fastställa vägplanen för ombyggnad av väg E14.

Fastställelsen gäller plankartorna med status fastställelsehandling, betecknade 201C201, 201C202 och 201C203, samtliga daterade 2018-04-18.

Väganläggningen ska dessutom utformas i huvudsak så som den sökande har åtagit sig enligt planbeskrivningen och i övrigt.

Sökande

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Mitt.

Beskrivning

I handlingarna i ärendet redovisar den sökande bland annat nedanstående.

Den planerade vägen

E14 har på den aktuella sträckan en utformning som bäst svarar mot motortrafikens behov. Vägen behöver kompletteras med en gång- och cykelväg för att möta de oskyddade trafikanternas behov att på ett säkert sätt färdas längs vägen. Vägplanen omfattar anläggande av en cirka 1,5 km lång gång- och cykelväg längs E14, mellan Vik och Frönäset i Åre kommun, Jämtlands län. Sträckan ansluter till Åre by från öster.

Mark som kommer att tas i anspråk

Mark och särskilda rättigheter som belastar marken kommer att tas i anspråk för vägen på det sätt som redovisas på plankartorna.

Sammanlagt kommer cirka 8220 kvadratmeter mark att tas i anspråk som vägområde. Av arealen utgör cirka 2040 kvadratmeter skogsmark, cirka 5800 kvadratmeter öppen mark och cirka 380 kvadratmeter tomtmark.

Vägrätten inskränks inom ytterligare ett område på cirka 166 kvadratmeter öppen mark på så sätt att väghållaren inte får:

- bestämna över markens användning för annat ändamål än att rensa utloppsdiken och underhålla stödmur.

- tillgodogöra sig alster eller andra tillgångar som kan utvinnas ur marken inom ytan, utöver nödvändig schaktnivå för väganordningarna.

Detta innebär att fastighetsägaren får fortsätta att använda marken så länge användningen inte äventyrar vägens och väganordningarnas funktion.

Cirka 2020 kvadratmeter mark, som behövs för att kunna bygga vägen, tas i anspråk under en viss tid (tillfällig nyttjanderätt). Arealen utgörs i huvudsak av mark i anslutning till vattendrag, åkermark och öppen mark. Nyttjanderätten gäller under den tid som anges på plankartan.

Buller m.m.

I projektet har bedömningen gjorts att de planerade åtgärderna inte är en väsentlig ombyggnad av befintlig infrastruktur. Som stöd för detta har Trafikverkets riktlinjer använts. Gång- och cykelvägen alstrar inte något ytterligare buller i förhållande till den bullersituation som råder längs vägsträckan idag. På några platser kommer E14 att förflyttas ett par meter i sidled. Denna förflyttning är ringa och innebär inte någon höjning av hastigheten eller att fler körfält tillskapas. Den sökandes bedömning är att åtgärderna inte kommer att påverka bullersituationen vid de närbelägna fastigheterna.

En bullerutredning med beräkningar har gjorts utmed den aktuella vägsträckan. Eftersom det inte är en väsentlig ombyggnad av befintlig infrastruktur, har en jämförelse mot Trafikverkets åtgärdsnivåer gjorts. Den visar att inga bostäder överskrider dessa åtgärdsnivåer längs befintlig infrastruktur, varken för ekvivalent- eller maxbuller.

Enligt den Nationella Buller databasen har de två mest bullerutsatta fastigheterna fått bullerreducerande åtgärder från dåvarande Vägverket år 2001. Detta i form av fasadåtgärd resp. skärmåtgärd.

Kommunala planer

För det berörda området gäller följande kommunala planer,

- Översiktsplan för Åre kommun, Kommuntäckande Översiktsplan.

Ingen bedömd påverkan på de tre följande planerna,

- Detaljplan för bostadshus vid Frönäset Åre samhälle Del av Björnänge 3:10 m.fl.
- Utvidgning Byggnadsplan Åre Samhälle (Björnänge 3:36, 3:20),
- Detaljplan för Taxi Del av Björnänge 3:36.
- Byggnadsplan Åre samhälle (Solbringen). Del av Björnänge 2:4 m.fl. kommer däremot att beröras. Mark betecknad parkmark eller plantering och som inte får bebyggas berörs till en sträcka av ca 10 meter och till en bredd om ca 7 meter. Intrånget är begränsat till markåtgärder. Det blir ingen påverkan på markanvändningen. Marken kommer även fortsättningsvis att kunna fungera som bevuxen markyta. Sökanden redovisar som sin bedömning att intrånget är fråga om mindre avvikelser som inte motverkar syftet med byggnadsplanen, och därigenom får genomföras utan att byggnadsplanen ändras.

Natura 2000, riksintressen, annan reglering av markanvändningen och miljö kvalitetsnormer

Åreälven, som här utgörs av Åresjön, är både Natura 2000-område och riksintresse för naturvård enligt miljöbalken 3 kap. 6 §. Åreälven ligger utanför vägplaneområdet men kan påverkas indirekt. Ingen

påtaglig skada bedöms uppkomma på detta riksintresse. Värdena i Natura 2000-området bedöms inte påverkas mer än försumbart.

Vikbäcken passerar på bro. Anläggningen av landfästena innebär schakt i vattenområdet. I kommande anmälan om vattenverksamhet kommer en närmare beskrivning och förslag på skyddsåtgärder att ingå. Påverkan på bäcken bedöms endast bli aktuell i byggskedet.

Åresjön och Vikbäcken påverkas endast som recipient för vägdagvatten på samma sätt som idag. Projektet bedöms inte påverka möjligheten att uppnå relevanta miljö kvalitetsnormer för vattendragen.

E14 är ett riksintresse för kommunikationer och vägplanen syftar till att öka säkerheten för oskyddade trafikanter på vägen. Vägplanen anses vara positiv för riksintresset.

Kall samebys vinterbetesmarker berörs av projektet men ombyggnaden bedöms sakna betydelse för rennärigen.

Vägsträckan ligger inom riksintresseområde för kulturmiljö, Z32 Åredalen. Då ombyggnaden sker i anslutning till befintlig väg och intrången är små bedöms ombyggnaden inte ha någon betydelse för kulturlandskapet.

Varken fornlämningar eller förorenade områden bedöms komma påverkas av vägplanen.

Vägen byggs om inom strandskyddat område men påverkar inte några strandmiljöer, eftersom vägområdet skiljs från Åresjön bland annat av järnvägen. Projektet påverkar därmed inte strandskyddets syften.

Generellt biotopskydd gäller för en allé som kommer att påverkas. Större delen av övre trädraden lämnas kvar medan den nedre kommer att avverkas. Alléns björkar av denna ålder är mycket vanliga i landskapet och träden i allén har inte högt bevarandevärde. Vägprojektet bedöms vara ett allmänt intresse som väger tyngre än bevarandet av träden. Allén på tomtmark påverkas inte då skyddsåtgärder ingår i planen.

Åresjön omfattas inte av miljö kvalitetsnormer enligt förordningen för fisk- och musselvatten. Normen för omgivningsbuller gäller vägar med betydligt högre trafikmängd och större kommuner än Åre.

Detta vägprojekt medför inte att några gällande miljö kvalitetsnormer åsidosätts.

Projektets aktualitet

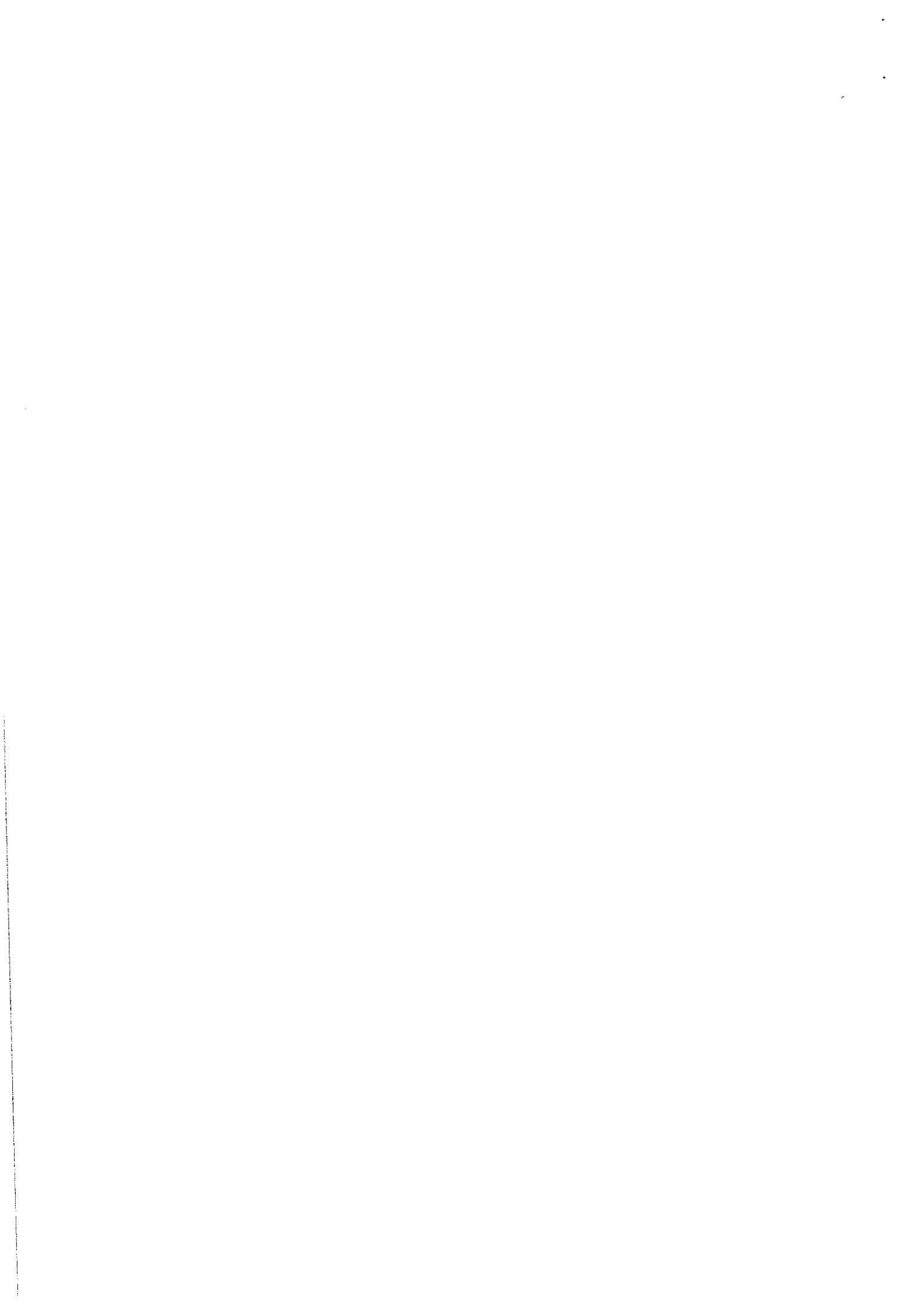
Kostnaden för projektet har beräknats till cirka 18,9 miljoner kronor i prisnivå 2018.

Projektet ingår i Nationell plan för transportinfrastrukturen och finansieras inom ramen för trimning och miljöåtgärder. Planerad byggstart är 2019.

Andra utredningar och beslut

Planläggningen enligt väglagen har föregåtts av en förstudie. Trafikverket Region Mitts ställningstagande efter genomförd förstudie var att gå vidare med planläggning och projektering för gång- och cykelväg i anslutning till E14 enligt alternativ 2 i förstudien.

Länsstyrelsen i Jämtlands län har beslutat att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Den sökandes handläggning av vägplanen

Under planarbetet har den sökande genomfört samråd och kungjort planförslaget och övrigt underlag och låtit det granskas. Vid granskningen kom det in 15 yttranden. Synpunkterna handlar huvudsakligen om:

- Trafiksäkerhet längs E14 och dess anslutningsvägar.
- Att åtkomst till Åresjön inte omöjliggörs.
- Passage av järnvägen.
- Ersättningsfrågor.
- Länsstyrelsen påpekar att grumlande arbeten i Vikbäcken ska undvikas i september och oktober.

Sökanden har besvarat synpunkterna. Passage av järnvägen samt trafiksäkerhetsfrågor kring väganlutningar till E14 behandlas inte i denna vägplan för gång- och cykelväg. Ny lägre stödmur planeras för att möjliggöra fortsatt passage mot Åresjön.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Jämtlands län har tillstyrkt att vägplanen fastställs.

Skälen för Trafikverkets beslut

Allmänt

På E14 sträckan Vik - Frönäset saknas det idag möjlighet för oskyddade trafikanter att på ett säkert sätt förflytta sig mellan Vik och Frönäset.

Syftet med ombyggnaden av E14 är att öka tillgängligheten och att oskyddade trafikanter på ett säkert sätt skall kunna färdas längs E14. Detta åstadkoms med en 1.5 km lång gång- och cykelväg. Gång- och cykelvägen placeras på södra sidan av E14. Detta främst för att de som nyttjar gång- och cykelvägen på sin resa inte skall behöva korsa E14.

Speciella frågor i projektet

Lokalisering

Fyra olika sträckor har studerats i en förstudie. En på norra sidan och en på södra sidan av E14, en längs Åresjöns strand och en sträcka fristående mellan befintlig järnväg och E14.

Den sökande har provat sträckorna utifrån vilka konsekvenser de medför samt vilka anläggningskostnaderna skulle bli, för att finna det alternativ som bäst svarar mot projektmålen och medför minst negativ påverkan på omgivningen. Den sökandes ställningstagande efter genomförd förstudie är att gå vidare med planläggning och projektering för gång- och cykelväg i anslutning till södra sidan av E14 enligt alternativ 2 i förstudien.

Trafikverket delar den sökandes bedömning om att bästa placering av gång- och cykelvägen är på södra sidan av E14.

Detaljplan

Trafikverket delar sökandens bedömning att intrånget, på Byggnadsplan Åre samhälle Solbringen. Del av Björnänge 2:4 m.fl., är att betrakta som mindre avvikelser, som inte motverkar syftet med byggnadsplanen och att byggnation därigenom får genomföras utan att byggnadsplanen ändras.

Påverkan på Natura 2000-områden

Åreälven som ingår i Natura 2000-området ligger utanför vägplanens område men påverkas indirekt som tidigare av ytvatten från E14. Trafikverket delar sökandens uppfattning att värdena i Natura 2000-området inte påverkas mer än försumbart.

Påverkan på riksintressen

Åreälven, som också är riksintresse för naturvård ligger även den utanför vägplaneområdet. Trafikverket delar sökandens bedömning att ingen påtaglig skada bedöms uppkomma på detta riksintresse.

Buller

E14 förses med en gång- och cykelväg som i sig inte tillför något ytterligare buller. Att vägen på en del av sträckan förskjuts någon meter norrut bedöms inte påverka bullersituationen mer än försumbart. Ombyggnationen bedöms därmed som icke väsentlig ombyggnad. En bullerberäkning har utförts som visar att den ekvivalenta bullernivån inte överskrider 65 dB(A) vilket är den gällande nivån för icke väsentlig ombyggnad. Åtgärder behöver därför inte genomföras.

Miljö kvalitetsnormer – luftkvalitet, vattenförekomster, fisk- och musselvatten

Trafikverket bedömer att projektet inte medför att miljö kvalitetsnormer för utomhusluft överskrids. Projektet kommer inte heller att försvåra möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormerna för de berörda vattenförekomsterna.

Trafikverkets kommentarer till synpunkter vid granskningen

Den sökande har sammanfattat och kommenterat de synpunkter som kom in vid granskningen i ett granskningsutlåtande. Trafikverket delar i allt väsentligt den sökandes uppfattning.

Trafikverket noterar att sökanden åtar sig att anpassa gång- och cykelvägen så att passage till Åresjön inte förhindras på berörd del av sträckan.

Kommunicering under fastställelseprövningen

De som har framfört synpunkter under granskningen har fått se det som senare har tillkommit i ärendet och som har betydelse för ärendets prövning. De har också fått möjlighet att lämna ytterligare synpunkter. Under denna kommunikering kom det in fyra yttranden varav två lämnade synpunkter.

Per-Erik och Eva Rönnestrand, Björnänge. Synpunkterna handlar om att en trafiksäker lösning bör skapas för in- och utfart till fastigheterna och att passage av E14 till gång- och cykelvägen ska kunna genomföras på ett trafiksäkert sätt. En öppning i räcket bör finnas för åtkomst till gång- och cykelvägen och skyltad hastighet bör sänkas för E14. Om inte skyltad hastighet sänks ska Trafikverket påvisa att det inte kommer att kunna ske någon olycka vid korsningen p.g.a. för höga hastigheter. Fastighetsägarna längs deras väg kontaktas angående arbetet med trafiksäkerhetshöjande åtgärder på järnvägen.

Bo Rönnestrand, Björnänge skriver att han representerar flera fastigheter. Synpunkterna handlar om trafiksäkerhet vid in- och utfart till fastigheterna, passage av E14, hastighet på vägen samt frågor om järnvägsövergången.

Trafikverket kan förstå att viljan finns hos boende att höja trafiksäkerheten på E14. Trafikverket kan dock konstatera att sökanden har tagit fram en vägplan för gång- och cykelväg. Hantering av trafiksäkerhetshöjande åtgärder i övrigt på E14 ingår inte i vägplanen. Åtgärden i sig är väldigt tydlig och en betydande åtgärd för ökad trafiksäkerhet på vägen.

Den sökande har svarat berörda att åtgärder för passage av vägen ska ses över. Denna fråga handläggs inte i detta beslut utan får i fortsättningen hanteras av den sökande och berörda.

Att öppning i ränne för passage till gång- och cykelvägen kommer att finnas har den sökande bekräftat. Ändrad hastighet på vägen hanteras inte i detta beslut.

Detta beslut omfattar inte utfästelser om att olyckor inte kommer att ske eller vilka som skall ingå i samrådsgruppen för trafiksäkerhetshöjande åtgärder på järnvägen.

Trafikverkets samlade bedömning

Trafikverket bedömer att en ombyggnad enligt vägplanen är motiverad och har tillräcklig aktualitet. Vägplanen har handlagts i enlighet med reglerna i väglagen och vägförordningen. Vagens sträckning strider inte mot kommunens översiktsplan. Den planerade vägen överensstämmer med syftet med gällande detaljplaner.

Placeringen av gång- och cykelvägen har valts utifrån bland annat påverkan på landskapet, omkringliggande område, kostnader och projektets mål om trafiksäkerhet och tillgänglighet. Det innebär att gång- och cykelvägen får ett lämpligt läge och utförande och att ändamålet med gång- och cykelvägen tillgodoses med minsta intrång och olägenhet utan att det medför oskälig kostnad.

Den föreslagna ombyggnaden medför att E14 förses med en gång- och cykelväg och därigenom ökar trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter. Det innebär att vägen får ett lämpligt läge och utförande.

Trafikverket bedömer att väganläggningen är förenlig med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, hushållningsbestämmelser och bestämmelser om miljö kvalitetsnormer. Anläggningen innebär även i övrigt en lämplig användning av mark- och vattenresurser.

Trafikverket bedömer att de fördelar som planen medför överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda när den sökande får ta mark och särskilda rättigheter i anspråk.

Trafikverket bedömer att det behov och den omfattning av tillfällig nyttjanderätt som har redovisats i vägplanen är skäliga.

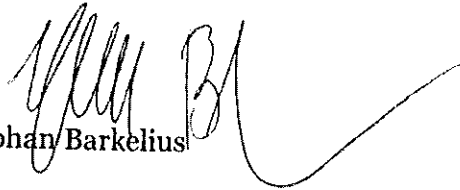
Trafikverket gör sammantaget bedömningen att vägplanens utformning, omfattning och åtgärder innebär en lämplig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen.

Överklagande

Detta beslut får överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslutande i detta ärende har varit expediteschefen Johan Barkelius med Magnus Olofsson som föredragande.

Johan Barkelius

Bilagor

1. Anvisning "Hur man överklagar"
2. Allmänna upplysningar – fastställd vägplan

Kopia till:

Länsstyrelsen i Jämtlands län
Lantmäterimyndigheten, Jämtlands län
Regionförbundet i Jämtland Härjedalen
Åre kommun
Fastighetsägare och rättighetsinnehavare, m.fl. enligt ärendets fastighetsförteckning
Övriga som yttrat sig skriftligen under granskningen.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga Trafikverkets beslut ska ni skriftligen ange vilket beslut ni överklagar och redogöra för den ändring som ni begär.

I skrivelsen ska ni ange i vilken egenskap ni överklagar. Om ni klagar i egenskap av ägare till en fastighet som berörs bör ni även ange fastighetens registerbeteckning.

Skrivelsen ska vara undertecknad av er eller ert ombud och innehålla namnförtydligande, postadress och telefonnummer. Ombudet ska bifoga en fullmakt.

Skrivelsen ställs till regeringen men skickas eller lämnas till Trafikverket, Ärendemottagningen, Planprovning, Box 810, 781 28 Borlänge.

Skrivelsen måste vara hos Trafikverket **senast den 25 april 2019.**

Allmänna upplysningar, fastställd vägplan

Fastställelsebeslutets giltighetstid

Beslutet gäller det år då det får laga kraft och följande fem kalenderår. Beslutet upphör alltså att gälla om inte hela vägsträckningen har blivit utmärkt på marken och vägbygget har påbörjats inom den tiden.

Rätt att använda mark

När beslutet fått laga kraft kan väghållaren ta mark inom vägområdet i anspråk med vägrätt. Väghållaren får då fullt ut använda marken och ta till vara naturtillgångar inom vägområdet. Vägrätten kan ibland vara mindre omfattande, och det ska då framgå av vägplanen att vägrätten har inskränkts. Väghållaren är skyldig att betala ersättning för intrång och annan skada till följd av att marken tas i anspråk.

Beslutet innebär också att väghållaren har rätt att få tillfällig nyttjanderätt till de särskilt markerade områden som framgår av vägplanen. Det kan till exempel handla om mark som behövs för transportvägar, upplag eller baracker under byggtiden. Nyttjanderätten gäller under så lång tid som anges i vägplanen.

Undantag från bestämmelser i miljöbalken

Beslutet innebär att:

- förbud mot åtgärder inom generellt biotopskyddsområde inte gäller
- dispens från strandskydd inte krävs, och att
- samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inte behövs för åtgärder som ingår i den fastställda planen.

Utgångspunkter för bedömning av buller

Följande riktvärden för trafikbuller anges i proposition 1996/97:53 "Infrastrukturinriktning för framtida transporter", som har antagits av riksdagen:

- 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus vid fasad
- 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad.

Riktvärdena ska ses som långsiktiga mål för bostäder som påverkas av buller från trafiken. Riktvärdena bör normalt inte överskridas vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av väg, men de är inte rättsligt bindande. Vid tillämpningen bör man ta hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

När det inte är nybyggnad eller väsentlig ombyggnad genomför Trafikverket ett åtgärdsprogram som syftar till att förbättra inomhusmiljön. Då anses det, enligt Mark- och miljööverdomstolens praxis, rimligt att genomföra skyddsåtgärder om bullernivån utomhus överskrider 65 dB(A) ekvivalentnivå.

När man bedömer behovet av skyddsåtgärder gör man normalt först en bedömning av bostadshusens fasaddämpning. Om en sådan bedömning inte har gjorts antas schablonmässigt att fasaden dämpar

ljudnivån inomhus med 25 dB(A). Normalt är fasaddämpningen större. Beräkningar av buller tar bland annat hänsyn till trafikmängder, trafikslag, hastighet, terrängförhållanden och bebyggelse.

Vägen måste stämma med detaljplan och områdesbestämmelser

En väg måste byggas så att den stämmer med kommunens detaljplaner. Om vägprojektet medför att någon detaljplan måste ändras får den berörda delen av projektet inte påbörjas förrän beslutet om detaljplanen har börjat gälla. Motsvarande gäller för områden med områdesbestämmelser.

Frågor som inte omfattas av fastställelsebeslutet

Fastställelsebeslutet omfattar inte frågor som hör till byggskedet. Sådana frågor behandlas vid exempelvis markåtkomstförhandling eller lantmäteriförrättning eller i samband med att bygghandlingar för projektet upprättas. Detta gäller bland annat

- ersättning för mark som tas i anspråk
- ersättning för miljöskador
- läget av nya enskilda vägar
- omläggning av ledningar
- rivning eller flyttning av byggnader
- tillstånd och villkor för att bygga eller riva anläggningar i vatten
- påverkan på omgivningen under byggnadstiden
- anslutningar till allmän väg samt spärrningar av anslutningar
- trafikreglering och skyltning
- hastighetsgränser
- bortforsling av väggropp m.m. inom indragna vägdelar.

Väg och väganordningar

Till en väg hör vägbanan samt de väganordningar som finns intill vägbanan.

Väganordningar är anordningar som stadigvarande behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Det är normalt väglänter, diken, gång- och cykelbanor, ledningar för avvattning av väggroppen, bullerskyddsanordningar i anslutning till andra väganordningar, broar och vägtrummor, tunnlar med skyddszoner, säkerhetszoner, en maximalt två meter bred kantremsa intill vägen, bryggor som är anslutna till en allmän väg, och allmänna färjor med färjeläge.

Lantmäteriförrättning

En vägplan kan illustrera förslag till nya enskilda vägar och anslutningar samt ledningsomläggningar utanför vägområdet. Sådana frågor kan komma att hanteras i lantmäteriförrättningar.

Lantmäteriförrättning kan också behövas för att ordna enskild väghållning när en väg dras in från allmänt underhåll. Sådan förrättning bekostas av väghållningsmyndigheten.

Byggförbud

Fastställelsebeslutet innebär att det krävs tillstånd från väghållningsmyndigheten för att uppföra byggnader, göra tillbyggnader, utföra andra anläggningar eller vidta andra åtgärder som väsentligt kan försvåra användningen av vägområdet för vägändamål.